

הוקרת המשרתים בשירות סדיר (חובה וקבע) בצבא הגנה לישראל

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, מתוך הכרה בחשיבותו של השירות בצבא ההגנה לישראל והיותו אבן יסוד בקיומה של המדינה, ביטחונה וההגנה עליה; ועל מנת להביע הערכה והוקרה למשרתים בסדיר (חובה וקבע) בצבא ההגנה לישראל (להלן: "שירות" או "המשרתים", לפי העניין):

1. בהחלטה זו -

"לוחמים" ו-"המערך הלוחם" – כהגדרתם לפי פקודות הצבא.

2. לרשום את הודעת נציב שירות המדינה בדבר התחשבות בשירות בצה"ל, משכו וסוגו, במכרזים בשירות המדינה;

3. לקבוע יום ממלכתי לציון הוקרת המשרתים בצבא הגנה לישראל, בהתאם להוראות שייקבעו על ידי ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים.

4. להנחות את שר הביטחון לקדם באמצעות הנחיות מנהליות, שיעמדו בתוקף עד לסיום מלחמת התקומה (להלן: "המלחמה") או עד ליום 31 בדצמבר 2027, לפי המאוחר מביניהם, את הנושאים הבאים:

א. לקבוע הנחיות מנהליות וכללים, בהסכמת הממונה על השכר במשרד האוצר, למתן מענק חד פעמי למשרתי הקבע ששירתו במלחמה במערך הלוחם תקופה ממושכת, ובשל שירותם כאמור נפגעה יכולתם לממש את זכאותם לקבלת סיוע מקרן "ממדים ללימודים" לפי חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994. בין היתר, יידרש המשרת להציג אישור לימודים בתוקף, להציג את מועד שחרורו משירות חובה ולהראות כי אינו זכאי לקבלת סיוע מקרן "ממדים ללימודים" בשל חלוף הזמן ממועד תום השירות החובה.

ב. כלל משרדי הממשלה ויחידות הסמך שיש בהם קבלת קהל – המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה ויחידות הסמך אשר מקבלים קהל, ינחו את עובדי משרדיהם לתת ללוחמים בתקופת שירותם הסדיר, אפשרות לקבלת שירות גם ללא קביעת תור מראש. יובהר, כי אין באמור כדי לפגוע בזכאויות לקבלת קדימות או פטור מתור לפי כל דין וכי ההנחיה לא תחול על קבלת שירותים רפואיים.

5. לרשום את הודעת שר הביטחון בדבר קביעת אמות מידה לקרן סיוע ותגמול לחיילים בשירות קבע ששירתו במלחמה, לצורך הענקת סיוע לחיילים בשירות קבע ולמשפחותיהם, בדגש על משרתי המערך הלוחם, בין היתר בגין סיוע נפשי ורגשי לבני המשפחות ובגין אובדן הכנסה של בני הזוג של המשרתים. אמות המידה, היקף הסיוע, תנאי הזכאות לקבלתו ותקופת פעילות הקרן, בהתאם להימשכות המלחמה ותקופת החירום, ייקבעו בהסכמה בין משרד הביטחון ואגף תקציבים במשרד האוצר, ויעוגנו בתקנון הקרן אשר יפורסם לידיעת הציבור.

6. להנחות את שר החינוך לקדם, בתיאום עם שר הביטחון ועם המועצה להשכלה גבוהה, מענה מותאם הכולל התאמות אקדמיות-לימודיות למשרתים בשירות חובה וקבע במערך הלוחם במסגרת המלחמה, הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה. זאת, בדומה למתווה שאושר לעניין משרתי המילואים.
7. להטיל על שר הביטחון, בהסכמת שר האוצר, לקבוע תנאים ותבחינים להענקת של "ארנק דיגיטלי" למשרתים בשירות קבע במערך הלוחם. שימוש בכספים שנצברו בארנק הדיגיטלי יתאפשר בהתאם לתנאים שיקבעו בהסכמה בין משרד הביטחון ומשרד האוצר ויפורסמו לציבור, והם ישמשו למטרות אלה:
- א. תשלום אגרות והיטלים למדינה בהם מחויב המשרת או בן זוגו הרשום;
- ב. מטרות פנאי ורווחה של המשרת ובני משפחתו.
8. לרשום את הודעת שר הביטחון ושר האוצר בדבר תשלום מענקים ותמריצים לרתימת משרתי קבע לשירות ארוך בצה"ל, וזאת בהיקף של 3.25 מיליארד שקלים חדשים בשנים 2025-2029, כלהלן: עד 1 מיליארד שקלים חדשים בשנת 2025; עד 700 מיליון שקלים חדשים בשנת 2026; עד 600 מיליון שקלים חדשים בשנת 2027; עד 500 מיליון שקלים חדשים בשנת 2028; עד 450 מיליון שקלים חדשים בשנת 2029 בכפוף למנגנונים המוסכמים בין המשרדים. המענקים והתמריצים ייקבעו בהסכמה בין הממונה על השכר במשרד האוצר לבין משרד הביטחון.
9. לרשום את הודעת רשות מקרקעי ישראל לפעול להרחבת פתרונות הדיור עבור משרתי הקבע בצה"ל ומשרתי המערך הלוחם, בהתאם לתקנת משנה 25(24) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993.
10. לצורך מימון החלטה זו:
- א. למימוש סעיפים 4(א), 5 ו-7 לעיל יקצה משרד הביטחון מתקציבו עד 120 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-60 מיליון ש"ח בשנת 2026.
- ב. למימוש סעיף 8 לעיל יקצה משרד הביטחון מתקציבו עד 1 מיליארד ש"ח בשנת 2025; עד 700 מיליון ש"ח בשנת 2026; עד 600 מיליון ש"ח בשנת 2027; עד 500 מיליון ש"ח בשנת 2028; עד 450 מיליון ש"ח בשנת 2029.

דברי הסבר

רקע כללי

השירות בצבא ההגנה לישראל הוא אבן יסוד בקיומה של המדינה, ובעל חשיבות עליונה לקיומה. מלבד ההגנה על ביטחונה של מדינת ישראל, צה"ל, כ'צבא העם', לצד תפקידו העיקרי בשמירה על ביטחון המדינה ואזרחיה בשגרה ובחירום, משמש גם כגורם המחבר בין חלקי החברה השונים, ובכך תורם לחוסן הלאומי.

בזכות המשרתים בצה"ל מתאפשרת הגשמת היעדים ומטרות צה"ל, ובראשן, הגנה על ביטחון המדינה. למותר לציין, כי השירות בצה"ל ייחודי, ומתאפיין, לצד עבודה בלתי פוסקת, לילות כימים, גם בכך שהמשימות מתבצעות על ידי הכוחות הסדירים, חיילי החובה והקבע, לצד משרתי מערך המילואים. משימות רבות, ודאי במערך הלוחם, מתבצעות יחדיו, ללא הבחנה ביחס לסוג השירות של המשרת (סדיר או מילואים). עוד יצוין, כי בניגוד לגופים נוספים, מדובר בשירות חובה, כאשר ההתנדבות לשירות הקבע מתבצעת, במרבית המקרים, עוד במהלך שירות החובה ומהווה המשך ישיר לו.

בעקבות אירועי ה-7 באוקטובר 2023, מלחמת התקומה (להלן: "המלחמה") שפרצה בעקבותם, והפעילות המבצעית העצימה שהתבצעה ועודנה מתבצעת כבר קרוב לשנתיים בחזיתות השונות – נדרש גיוס מילואים נרחב ביותר, בהיקף ובתקופה שלא היו כמותם. בהמשך לכך, קיבלה הממשלה מספר החלטות שעניינן הבעת הוקרה והערכה למשרתי המילואים (לדוגמה מהעת האחרונה, החלטה מס' 2540 של הממשלה ה-37 מיום 9.12.2024 "הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל" ותיקון החלטות ממשלה", והחלטה מס' 3004 של הממשלה ה-37 מיום 11.5.2025 "הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל" ותיקון החלטות ממשלה"). החלטות אלו מבטאות את ההוקרה המיוחדת לה ראויים המשרתים במערך המילואים בצה"ל.

מטרתה של החלטה זו להביע הוקרה והערכה גם למשרתים בשירות סדיר (חובה וקבע). משרתי הסדיר, ובראשם המשרתים הנמנים על המערך הלוחם ומפקדיו, מהווים את "הכוח הגולמי" של צה"ל למשימות השגרה והחירום, ואת שדרת הפיקוד המובילה את צה"ל בהשגת היעדים המוטלים עליו, ונדרשים להוקרה והערכה מיוחדת בהתאם.

צעדים להערכת והוקרת המשרתים הם בעלי חשיבות מיוחדת בתקופה זו, בה נמצאים המשרתים בצה"ל כבר כשנתיים בשגרת לחימה אינטנסיבית ומורכבת, עקב קיומו של צורך בפעילות צבאית רחבה בין אם במלחמה, ובין אם בתחזוקת הביטחון השוטף. האתגרים הנובעים מ"שגרת הלחימה", המשפיעים על כלל אזרחי ותושבי מדינת ישראל, משפיעים באופן מיוחד על משרתי צה"ל בכלל המערכים הניצבים בחזית המאמץ המלחמתי. כמו כן, ההצעה מבקשת להוקיר גם את בני משפחותיהם של משרתי צה"ל, המהווים עורף משפחתי למשרתים.

סעיף 1

בסעיף זה מוצע לקבוע הגדרה ל"לוחמים", ו"המערך הלוחם" בהתבסס על ההגדרות הקיימות בפקודות הצבא ותוך שימור האבחנה הקיימת בין המשרתים הלוחמים לבין המשרתים במערך

הלוחם, במטרה לאפשר מתן מעטפת רחבה יותר לאוכלוסיות אלה, ובפרט למשרתים הלוחמים ולבני משפחותיהם.

סעיף 2

מוצע לרשום את הודעת נציב שירות המדינה בדבר התחשבות בשירות בצה"ל, משכו וסוגו, במכרזים לשירות המדינה – זאת על מנת לעודד את העסקתם של מי ששירתו בצה"ל בשירות המדינה, בפרט מי ששירתו שירות ארוך וממושך ומי ששירתו כלוחמים. זאת לצד התחשבות מיוחדת במשרתי המילואים, כפי שנקבע בהחלטות הממשלה הקודמות.

סעיף 3

מוצע לקבוע יום ממלכתי להוקרת המשרתים בצה"ל. קביעת יום ממלכתי להוקרת המשרתים בצה"ל תבטא את ההערכה הלאומית כלפי כלל המשרתים בצה"ל, תיצור מסגרת חינוכית וחברתית להדגשת חשיבות השירות הצבאי ותעניק לחברה הישראלית הזדמנות להוקיר ולהודות למשרתים המקדישים את מיטב שנותיהם למען המדינה. אופן ציון היום יעשה בהתאם להוראות שייקבעו על ידי ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים.

סעיף 4

מוצע להנחות את שר הביטחון לקדם הנחיות מנהליות שמטרתן מתן סיוע מיוחד למשרתים, אשר יעמדו בתוקף עד לסיום המלחמה, או עד לתום שנת 2027, לפי המאוחר מביניהם, וזאת מתוך הכרה בנטל הכבד המוטל על המשרתים בעת הזו. בתוך כך, מוצע לקבוע:

א. להעניק מענק חד פעמי למי ששירת במלחמה תקופה ממושכת, ובשל שירותו האמור נפגעה יכולתו לממש את זכאותו לקבלת סיוע מקרן "ממדים ללימודים" לפי חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994 – מענק זה נועד על מנת ליתן מענה למי שנאלץ לדחות את תחילת לימודיו האקדמיים נוכח המלחמה ועל מנת לוודא שגם לאחר תקופה ממושכת של שירות לא ייפגעו זכויותיהם של המשרתים. קביעת ההנחיות והכללים למתן המענק יהיו בהסכמת הממונה על השכר במשרד האוצר.

ב. מתן אפשרות ללוחמים בשירות סדיר לקבלת שירות גם ללא קביעת תור מראש – מטרת רכיב זה לסייע למשרתים לוחמים בשירות סדיר, בתקופה זו, באמצעות הקלת הגישה למוסדות ולשירותים ציבוריים. מוצע כי המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה ויחידות הסמך אשר מקבלים קהל, ינחו את משרדיהם לתת ללוחמים בשירות סדיר אפשרות לקבלת שירות גם ללא קביעת תור מראש. בתקופת חירום, לעיתים קרובות החייל במערך הלוחם, המצוי בחזית הלחימה, נאלץ להיעדר מביתו לתקופות ארוכות, לרבות תקופות בהן הוא נמצא מחוץ לשטח המדינה. במצב דברים זה, לא מתאפשרת לו גישה אפקטיבית למוסדות ציבוריים לצורך קבלת שירותים, באופן הפוגע בו ואף עשוי לפגוע בבני משפחתו. על כן מוצע, לתקופה קצובה, לאפשר לאותם חיילים במערך הלוחם, בפרקי הזמן הקצרים בהם הם יכולים לפנות לקבלת שירותים ציבוריים, סיוע בגישה לאותם שירותים

באמצעות קבלת שירות גם ללא קביעת תור מראש. יודגש כי אין מדובר בהעדפה אלא במתן גישה אפקטיבית לשירותים, מקום בו גישה כאמור אינה מתאפשרת בשל הדרישות מהמשרתים בתקופת החירום. יובהר כי אין באמור כדי לפגוע בזכויות לקבלת קדימות או פטור מתור לפי כל דין וכי ההנחיה לא תחול על קבלת שירותים רפואיים.

סעיף 5

מוצע לרשום את הודעת שר הביטחון בדבר קביעת אמות מידה לקרן לסיוע ותגמול למשרתים בשירות קבע ששירתו במלחמה ולבני משפחותיהם, ובדגש מיוחד על משרתי המערך הלוחם. מטרת הקרן תהא להעניק סיוע למשרתים ולבני המשפחה במגוון רכיבים, בדגש על הוצאות שנגרמו לחייל ולבני משפחתו עקב שירותו של החייל, ולמען חיזוק העורף המשפחתי של החייל. בין היתר, תעסוק הקרן בסיוע לבני משפחה של משרתים הנדרשים לטיפולים נפשיים או רגשיים וכן באובדן הכנסה של בן הזוג של המשרת.

במהלך המלחמה הוקמה קרן כאמור, בסיכום בין צה"ל ומשרד הביטחון לבין משרד האוצר. הקרן פעלה נקודתית לצורך סיוע למשרתי הקבע בעת הלחימה. מוצע לקבוע בהחלטת הממשלה מנגנון קבוע של קרן סיוע כאמור. אמות המידה, היקף הסיוע, תנאי הזכויות לקבלתו ותקופת פעילות הקרן ייקבעו בהסכמה בין המשרדים, ויעוגנו בתקנון שיפורסם לידיעת הציבור.

יובהר, כי עבור משרתי המילואים, תמשיך לפעול קרן הסיוע הייעודית שהוקמה מכוח החלטה מספר 1023 של הממשלה ה-37 מיום 3.11.2023 "הוקרה", סיוע ותגמול לחיילים ששירתו בתקופת הלחימה במלחמת "חרבות ברזל".

סעיף 6

במהלך תקופת המלחמה, נאלצו חיילים בשירות חובה וקבע, הלומדים במוסדות אקדמיים במהלך שירותם, להיעדר היעדרות משמעותית מהלימודים. מטבע הדברים, יש בכך כדי להקשות על מהלך הלימודים התקין.

בהחלטות הממשלה הקודמות נקבע, כי שר החינוך והמועצה להשכלה גבוהה יקבעו מתווה למתן התאמות שונות לחיילי מילואים ששירתו במלחמה.

מוצע להנחות את שר החינוך לקדם, בתיאום עם שר הביטחון ועם המועצה להשכלה גבוהה, מענה מותאם הכולל התאמות אקדמיות-לימודיות, גם למשרתים בשירות חובה וקבע במערך הלוחם במלחמה.

סעיף 7

מוצע להטיל על שר הביטחון, בהסכמת שר האוצר, לקבוע תנאים ותבחינים להענקת "ארנק דיגיטלי" למשרתים בשירות קבע במערך הלוחם. ארנק זה ישמש את המשרתים הן לצורך

תשלום אגרות והיטלים שונים למדינה בהם הם או בני זוגם מחויבים והן למטרות פנאי ורווחה של המשרת ובני משפחתו.

סעיף 8

מוצע לרשום בהחלטת הממשלה את הודעת שר הביטחון ושר האוצר בדבר תשלום מענקים ותמריצים למשרתי הקבע בצה"ל, וזאת מתוך מקום להוקיר את פועלם ועל מנת לרתום ולשמר את משרתי הקבע לשירות ארוך בצה"ל. תשלום המענקים והתמריצים יהיה בהיקף של 3.25 מיליארד שקלים חדשים, בשנים 2025-2029. המענקים והתמריצים ייקבעו בהסכמה בין הממונה על השכר במשרד האוצר לבין משרד הביטחון ויחולקו בכפוף למנגנונים המוסכמים בין המשרדים.

סעיף 9

מוצע לרשום בהחלטת הממשלה את הודעת רשות מקרקעי ישראל לפעול להרחבת פתרונות הדיור עבור משרתי הקבע בצה"ל ומשרתי המערך הלוחם, בהתאם לתקנת משנה 25(24) בתקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993. הרחבת פתרונות הדיור עבור משרתי הקבע בצה"ל באמצעות מתן הטבות ייחודיות תתרום לשימור כוח האדם האיכותי בצה"ל, ובייחוד במערך הלוחם, תוך מתן תמריץ ממשי להמשך שירות משמעותי והבעת ההערכה והוקרה עבור השירות. הקצאות כאמור ייבחנו במסגרת נהלי העבודה, ובכפוף לבחינה מקצועית ומשפטית כנהוג ובהתאם לכללי המשפט המנהלי.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה:

כמפורט לעיל.

תקציב:

כמפורט בסעיף 10 להחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם:

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם:

שר המשפטים – מסכים.

שר הבינוי והשיכון – מסכים.

שר החינוך – מסכים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא:

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה:

חוות דעת מצורפת.

סיווגים:

סיווג ראשי : 01 ביצועי.

סיווג משני : 01 חוץ וביטחון.

מגישים: שר הביטחון
שר האוצר

ט"ו בחשון התשפ"ו
06 בנובמבר 2025

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: ט"ז בחשוון
6 בנובמבר
התשפ"ו
2025

הנדון: חוות דעת משפטית נלווית להצעה להחלטת ממשלה בעניין הוקרת המשרתים בשירות
סדיר (חובה וקבע) בצבא הגנה לישראל

נושא ההחלטה:

הוקרה, סיוע ותגמול למשרתים בשירות סדיר (חובה וקבע) בצבא הגנה לישראל.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

השירות בצבא הגנה לישראל הוא אבן יסוד בקיומה של המדינה, ובעל חשיבות עליונה לקיומה. בזכות המשרתים בצה"ל מתאפשרת הגשמת היעדים ומטרות צה"ל, ובראשן, הגנה על ביטחון המדינה. למותר לציין, כי השירות בצה"ל ייחודי, ומתאפיין, לצד עבודה בלתי פוסקת, לילות כימים, גם בכך שהמשימות מתבצעות על ידי הכוחות הסדירים, חיילי החובה והקבע, לצד משרתי מערך המילואים. משימות רבות, ודאי במערך הלוחם, מתבצעות יחדיו, ללא הבחנה ביחס לסוג השירות של המשרת (סדיר או מילואים).

ביום 7.10.2023 בשעה 06:30 החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים ממרחב העוטף ועד גוש דן וכן חדירות מחבלים ליישובים בדרום המדינה. בעקבות המתקפה החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לנקוט בפעולות צבאיות משמעותיות לפי סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה. כמו כן, שר הביטחון הכריז על מצב מיוחד בעורף במדינה כולה וכן הוחלט על גיוס מילואים נרחב לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 (להלן – "חוק שירות מילואים").

על מנת לסייע למשרתי המילואים, אישרה ממשלת ישראל את החלטת ממשלה מס' 1023 מיום 3 בנובמבר 2023, את החלטת ממשלה מס' 1226 מיום 7 בינואר 2024, את החלטת ממשלה מס' 2540 מיום 9 בדצמבר 2024 ואת החלטת ממשלה מס' 3004 מיום 11 במאי 2025. החלטות אלה מעניקות הטבות שונות למשרתי המילואים, בהן מענקים ותגמולים, ומבטאות את ההוקרה המיוחדת וההערכה הרבה לה ראויים המשרתים במערך המילואים בצה"ל ובני משפחותיהם, כמו גם ההכרה בכך שנסיבות התקופה דורשות מתן סיוע ותמיכה למשרתי המילואים.

מטרתה של החלטה זו להביע הוקרה והערכה למשרתים בשירות סדיר (חובה וקבע). משרתי הסדיר, ובראשם המשרתים הנמנים על המערך הלוחם ומפקדיו, מהווים את "הכוח הגולמי" של צה"ל למשימות השגרה והחירום, ואת שדרת הפיקוד המובילה את צה"ל בהשגת היעדים המוטלים עליו, ונדרשים להוקרה והערכה מיוחדת בהתאם.

האתגרים הנובעים משגרת לחימה אינטנסיבית ומורכבת, עקב קיומו של צורך בפעילות צבאית רחבה בין אם במלחמה, ובין אם בתחזוקת הביטחון השוטף, משפיעים על כלל אזרחי ותושבי מדינת ישראל, ומשפיעים באופן מיוחד על משרתי צה"ל בכלל המערכים הניצבים בחזית המאמץ המלחמתי, ובעיקר על המשרתים במערך הלוחם. כמו כן, ההצעה מבקשת להוקיר גם את בני משפחותיהם של המשרתים, ובפרט את בני משפחותיהם של מי שמשרת בשירות הקבע במערך הלוחם בצה"ל, המהווים עורף משפחתי למי שמשרתים ברמת סיכון גבוהה ביותר, ולפרקי זמן ממושכים.

בתמצית, כוללת ההצעה מגוון פעולות שמטרתן כאמור – להביע הערכה והוקרה למשרתים בשירות סדיר, בחובה ובקבע ולסייע להם, במגוון תחומים, כאשר חלק מהסיוע יינתן ללוחמים, כהגדרתם בפקודות הצבא, ולמי שמשתייכים למערך הלוחם, כהגדרתו בפקודות הצבא. זאת, תוך שימור ההבחנה הקיימת בין המשרתים הלוחמים לבין המשרתים במערך הלוחם, במטרה לאפשר מתן מעטפת רחבה יותר לאוכלוסיות אלה, ובפרט למשרתים הלוחמים.

בתמצית, כוללת ההצעה את הצעדים הבאים, שמטרתם כאמור – להביע הערכה והוקרה למשרתים בשירות סדיר, בחובה ובקבע ולסייע להם:

1. לרשום את הודעת נציב שירות המדינה בדבר התחשבות בשירות בצה"ל, במכרזים לשירות המדינה.

2. לקבוע יום הוקרה ממלכתי למשרתים בצה"ל.

3. להטיל על שר הביטחון לקדם בהנחיות מנהליות שיעמדו בתוקף עד לסיום מלחמת התקומה (להלן: "המלחמה"), או עד לסוף שנת 2027, לפי המאוחר מביניהם:

(א) מתן מענק חד פעמי למשרתי הקבע ששירתו במלחמה במערך הלוחם תקופה ממושכת, ובשל שירותם כאמור נפגעה יכולתם לממש את זכאותם לקבלת סיוע מקרן "ממדים ללימודים" לפי חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994. הכללים ייקבעו בהסכמת הממונה על השכר במשרד האוצר.

(ב) להטיל על המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה ויחידות הסמך אשר מקבלים קהל, להנחות את עובדי משרדיהם לתת ללוחמים בתקופת שירותם הסדיר, אפשרות לקבלת שירות גם ללא קביעת תור מראש (למעט שירות רפואי).

4. לרשום את הודעת שר הביטחון בדבר קביעת אמות מידה לקרן סיוע ותגמול לחיילים בשירות קבע ששירתו במלחמה לצורך הענקת סיוע לחיילים בשירות קבע ומשפחותיהם, ובדגש על משרתי המערך הלוחם, בין היתר בגין סיוע נפשי ורגשי לבני המשפחות ובגין אובדן הכנסה של בני הזוג של המשרתים. אמות המידה, היקף הסיוע, תנאי הזכאות לקבלתו ותקופת פעילות הקרן, בהתאם להימשכות המלחמה ותקופת החירום, ייקבעו בהסכמה בין משרד הביטחון ומשרד האוצר, ויעוגנו בתקנון הקרן אשר יפורסם לידיעת הציבור.

5. להנחות את שר החינוך לקדם, בתיאום עם שר הביטחון ועם המועצה להשכלה גבוהה, מענה מותאם הכולל התאמות אקדמיות-לימודיות למשרתים בשירות חובה וקבע במערך הלוחם, במסגרת המלחמה, הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה. זאת, בדומה למתווה שאושר לעניין משרתי המילואים.
6. להטיל על שר הביטחון בהסכמת שר האוצר לקבוע תנאים ותבחינים להענקת של "ארנק דיגיטלי" למשרתים בשירות קבע במערך הלוחם, וזאת עבור שימוש לתשלום אגרות והיטלים למדינה שבהם מחויב משרת המילואים או בן זוגו ברשום, או למטרות פנאי ורווחה של המשרת ובני משפחתו, בתנאים שייקבעו.
7. לרשום את הודעת שר הביטחון ושר האוצר בדבר תשלום מענקים ותמריצים לרתימת משרתי קבע לשירות ארוך בצה"ל, וזאת בהיקף של 3.25 מיליארד שקלים חדשים בשנים 2025-2029, כמפורט בהצעת ההחלטה, כשהמענקים והתמריצים ייקבעו בהסכמה בין הממונה על השכר במשרד האוצר לבין משרד הביטחון.
8. לרשום את הודעת רשות מקרקעי ישראל, לפיה תפעל להרחבת פתרונות דיור עבור משרתי הקבע בצה"ל ומשרתי המערך הלוחם, במסגרת מיזמים של בניית שכונות מגורים המתבצעות ביוזמת צה"ל ובאישור שר הביטחון, בהתאם לתקנת משנה 25(24) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרך פתרונם:

חלק משמעותי מהרכיבים המוצעים בהחלטה זו – לרבות התחשבות במכרזים בשירות המדינה; "ארנק דיגיטלי"; אפשרות לקבלת שירות גם ללא קביעת תור מראש (למעט שירות רפואי) ללוחמים בשירות סדיר; מתווה ללומדים במוסדות להשכלה גבוהה – ניתנים היום למשרתי המילואים, בהתאם למתווים שעוגנו בהחלטות הממשלה. לאור האמור, לעמדתנו הצעות אלה אשר באו לידי ביטוי בהחלטות ממשלה שעסקו במתן תגמול והוקרה למשרתי המילואים, אינן מעלות קושי משפטי כשלעצמן, וכן אין מניעה בהענקתן גם למשרתי הסדיר, וודאי בנסיבות שפורטו. יתרה מכך, מתן מענה גם למשרתי הסדיר, אשר פועלים במקרים רבים, בוודאי במערך הלוחם, יחד עם משרתי המילואים, לעיתים "כתף אל כתף", נותנת מענה לפער שנוצר בין המשרתים.

כמו כן, לפי המוצע, חלק מרכיבי ההצעה, יינתנו רק למשרתים המשתייכים למערך הלוחם, כהגדרתו בפקודות הצבא, וחלק נוסף יינתן לקבוצה מצומצמת יותר, למי שמשרתים כלוחמים. לעמדתנו, מדובר בהבחנה עניינית שתכליתה להוקיר ולהיטיב עם המשרתים הנמצאים ברמת הסיכון הגבוהה ביותר. הבחנה זו קבועה גם בדברי חקיקה שונים וכן באה לידי ביטוי בהחלטות ממשלה שעסקו במתן תגמול והוקרה למשרתי המילואים ולכן אינה מעלה קושי משפטי.

עוד יצוין, כי מוצע שחלק מרכיבי ההצעה יינתנו עד לסיום המלחמה או עד לתום שנת 2027, לפי המאוחר – כך ביחס להנחיה למשרדי הממשלה ויחידות הסמך כי תינתן ללוחמים בשירות סדיר אפשרות לקבלת שירות גם ללא קביעת תור מראש (למעט שירות רפואי), וכן מתן מענק שיינתן ללוחמים בשירות קבע אשר בשל שירותם נבצר מהם לקבל את הסיוע מקרן "ממדים ללימודים". קרי, רכיבים אלה מוצעים כהנחיות מנהליות לתקופה קצובה בלבד. זאת, מתוך הבנה כי הצורך בסיוע זה, נובע מנסיבות התקופה והאינטנסיביות הרבה של שירות כלוחם בעת הזו, ובשל הערכה כי

העומס הרב המוטל על הלוחמים, אינו צפוי לפוג בעת הקרובה. יודגש, כי אין מדובר בהעדפה אלא במתן גישה אפקטיבית לשירותים, מקום בו גישה כאמור אינה מתאפשרת בשל הדרישות מהמשרתים בתקופת החירום. יובהר, כי אין באמור כדי לפגוע בזכויות לקבלת קדימות או פטור מתור לפי כל דין וכי ההנחיה לא תחול על קבלת שירותים רפואיים.

בכל הנוגע להצעה המתייחסת להרחבת הזכויות בתחום הדיור, הרי שזו שהצעה זו מתבססת על המנגנון הקיים בחקיקה בהתאם לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993. הצעה זו, להרחבת המנגנון הקיים, משקפת את התכלית הראויה של הוקרתם ועידודם של משרתי הקבע והמשרתים במערך הלוחם. כפי שהובהר בדברי ההסבר, הקצאות כאמור יבחנו במסגרת נהלי העבודה הרגילים, ובכפוף לבחינה מקצועית ומשפטית כנהוג, ובהתאם לכללי המשפט המנהלי.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה תואמה עם היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה הרלוונטיים. עמדת היועץ המשפטי למשרד האוצר - אין מניעה משפטית בקידום ההחלטה. יובהר כי ההטבות הניתנות במסגרת ההחלטה, יהיו מחויבות במס בהתאם לכל דין.

בנוסף, חוות הדעת אושרה על ידי המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (אזרחי).

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

בברכה,
ערן מסף, עו"ד
סגן בכיר ליועצת המשפטית